

uvedeny nálezy inspekce vzhledem k sledovanému kritériu.¹¹ Kromě sumarizovaných inspekčních zjištění inspekce vydává i krátký dokument (cca 2–3 strany) určený rodičům, ve kterém shrnuje inspekční nálezy – uvádí silné stránky, oblasti pro zlepšování a úroveň hodnocení jednotlivých kritérií na škále nevyhovující až vynikající. Rovněž uvádí odkaz na sumarizovaná inspekční zjištění a hodnotící kritéria a popisuje, jaké kroky budou po inspekci následovat.¹²

Další způsoby monitorování

Skotská vláda vždy v prosinci vydává souhrnné statistiky o skotských školách.¹³ Agregovaná data jsou rozčleněna na data za učitele, žáky a školy, předškolní vzdělávání a péči a školní nemovitosti.¹⁴ Data za žáky udávají průměrnou velikost třídy pro žáky v primárním vzdělávání¹⁵, počet žáků prvních tří ročníků primárního vzdělávání ve třídách dle počtu žáků ve třídě, procento žáků prvních tří ročníků primárního vzdělávání ve třídách s méně než 18 žáky a počty žáků dle etnicity¹⁶, potřeby dodatečné podpory a angličtiny jako druhého jazyka.

V prosinci 2016 byla zveřejněna data, která dokumentovala výrazný propad Skotska ve výsledcích šetření PISA. Oproti roku 2000 se výsledky zhoršily ve všech třech sledovaných oblastech – z 526 na 493 bodů ve čtenářské gramotnosti, z 533 na 491 v matematické gramotnosti a z 522 na 497 bodů v přírodovědné gramotnosti.

Skotsko se také vyznačuje velkými rozdíly ve výsledcích vzdělávání, přičemž rozdíly mezi 20 % žáků s nejlepšími a nejhoršími výsledky se zvětšují a žáci z nejhudších regionů mají sedmkrát menší šance na získání hodnocení dostatečného pro vstup na univerzitu než jejich vrstevníci z bohatších regionů.

V reakci na dlouhodobé zhoršování výsledků vzdělávání (dokumentované i národními výběrovými šetřeními) se skotská vláda zaměřila na zlepšování výsledků a zmenšování rozdílů ve výsledcích, svůj program zveřejnila v dokumentu *Delivering excellence and equity in Scottish education* (Scottish Government, 2016).

Od roku 2017 skotská vláda opětovně zavádí standardizované testování pro oblasti *čtení, psaní, poslech* (souhrnně *gramotnost*) a *numerická gramotnost* v prvním, čtvrtém a sedmém ročníku primárního vzdělávání a ve třetím roce sekundárního vzdělávání.¹⁷ Testy mají ověřovat výsledky vyučování a učení dle *Curriculum for Excellence*¹⁸ a vládou jsou prezentovány jako jeden z hlavních nástrojů pro zmenšování rozdílů ve výsledcích vzdělávání. Informace z testování mají být určeny pro učitele, rodiče, školy a lokální autority s cílem zajistit, aby každé dítě získalo vhodnou podporu ve vhodném čase. Zároveň mají sloužit národní vzdělávací politice pro identifikaci trendů a priorit pro zlepšování. Nemá jít o testy s důsledky pro žáky,

¹¹ Ukázka zde: <https://www.education.gov.scot/assets/inspectionreports/balmullopsif180817.pdf>.

¹² Ukázka zde: <https://www.education.gov.scot/assets/inspectionreports/balmullopsncins270617.pdf>.

¹³ <http://www.gov.scot/Topics/Statistics/Browse/School-Education/Summarystatsforschools>.

¹⁴ Z roku 2016 zde: <http://www.gov.scot/Publications/2016/12/9271/0>.

¹⁵ Primární vzdělávání trvá ve Skotsku 7 let, žáci do něj vstupují ve věku 4–5 let a ukončují ho ve věku 11–12 let.

¹⁶ Etnicita je uváděna v 15 kategoriích (např. bílí Skotové, bílí Britové, bílí Romové a kočovníci, asiáté Indové, asiáté Bangladéšané, Afričané, jiní, neurčeno aj.).

¹⁷ Předchozí standardizované testování bylo ukončeno v roce 2010 se zavedením *Curriculum for Excellence*, povinné testování bylo ukončeno již v roce 2003. I když od roku 2003 neprobíhalo testování na národní úrovni, většina místních školských autorit používala vlastní standardizované testování.

¹⁸ Podrobněji k zavádění kurikula viz Holec a Dvořák (2017).